Przemysl, 1915 február 7. Egyes szám ára 10 fillér. 103. szám.

Megjelenik — hétfő kivételével — lehetőleg naponta a cs. és kir. várparancsnokság jóváhagyásával.

TÁBORI UJSÁG

Csapatok, parancsnokságok és intézetek a lapot 50-es csomagokban a 82. tábori postánál is beszerezhetik.

A lap tiszta jövedelmét a Przemysl védelmében hősi halált halt m. kir. honvédek és népfelkelők özvegyeinek és árváinak támogatására forditjuk.

Szerkesztőség: Royal-szálloda, II-ik emelet 36. Kiadóhivatal: Knoller és Fia könyvnyomdája.

Ki tud-e tartani Oroszország?*)

A háboru hosszu tartama volt Angliának az a nagy ütőkártyája, amit Németországgal, Ausztriával és Magyarországgal szemben mindig kijátszott, s aminek révén a végleges győzelmet remélte, vagy legalább is ugy mutatta, mintha remélné. Lord Kitschener és Churchill csak ugy dobálóztak az évekkel, mikor a háboru tartamáról beszéltek — és ma, hat hónapos háboru után, ugy látszik, hogy ha Anglia birná is a hosszu háborut — ami ugyan épen nem bizonyos — az már egészen bizonyos, hogy Franciaországnál és különösen Oroszországnál egészen máskéṕ áll a dolog.

A legközelebbi napokban a három entente-hatalom pénzügyminiszterei Ribot elnöklete alatt Párisban tanácskozni fognak arról, hogyan lehetne a cári birodalom mind aggályosabbá váló pénzügyi nyomorán segiteni, s hogyan lehetne a rubel csereértékét legalább Oroszországon belül kissé alátámasztani. (Lapunk tegnapi száma közölte a radiohirt, hogy a francia bank 200 millió francot bocsátott az orosz kormány rendelkezésére, hogy ezzel a rubel erősen lehanyatlott árfolyamát emelje. Szerk.)

Ez azonban nem az egyedüli tény, amelyből arra lehet következtetni, hogy Oroszország hosszabb ideig tartó háborut nem tarthat ki.

Ismeretesek az északi kolosszus tengerészeti viszonyai, de a jelen pillanatban mégis nagyon indokolt ezeket a viszonyokat a maguk hamisitatlan valóságában szemünk elé idézni. Kétségtelenül kitünik ezekből, hogy Oroszország hadi készleteit késő tavaszig nem egészitheti ki, csak arra támaszkodhatik, ami már birtokában van, s emellett az is figyelembe veendő, hogy a belső szervezetlenség következtében még a meglevő készleteket sem tudja célszerüen kihasználni.

Nagy Péter cár ideje óta Oroszország minden törekvése abban csucsosodik ki, hogy a szabad világtengerbe utat biztositson magának.

Oroszország mai tengerpartjának egy része az év nagy részében a jégviszonyok miatt hasznavehetetlen, másik része olyan belső tengerekre nyilik, amelyek gyakorlati értékkel nem birnak.

Ami a Keleti tengert illeti, a finn tengeröbölben Kronstadt kikötőjét, továbbá a szentpétervári tengeri erőd kikötőjét az évnek átlag 164 napján a jég elzárja a hajózás elöl.

Kedvezőbb a helyzet Helsingfors kikötőjében, amely azonban még mindig évente 100 napig hajózhatatlan.

A rigai öbölben Riga átlagos számitással november 29.-től április 27.-ig nem jön számitásba, mint kikötő.

A többi kisebb kikötőhelyek sem igen vannak kedvezőbb helyzetben. Az egyetlen kivitel Libau kikötője, amely csaknem az egész éven át jègmentes. De emlékezhetünk arra, hogy ezt a kikötőt a német flotta még mindjárt a háboru kezdetén teljesen kikapcsolta s ez igy maradt mind a mai napig.

Mellékesen megjegyezve a Keleti tenger, mint könnyen elzárható belső tenger egyáltalában nem nyujt olyan biztonságot a világtengerekkel való összeköttetés szempontjából, amilyenre Oroszország régen áhitozik.

A háboru kezdetén az Archangelsk kikötőjéből kiinduló tengeri utat is figyelembe lehetett venni. De a Fehér tenger átlag hat hónapig szokott jéggel fedve lenni, és pedig a vizrajzi évkönyvek több éves megállapitásai szerint november 4.-től május 14.-ig.

A Fekete tenger kikötőire kár a szót pazarolni. Azokat gyakorlatilag értéktelenné tette a Dardanellák elzárása. Egyébként még ezek is ki vannak téve a befagyás lehetőségének.

Talán legkedvezőbbek a viszonyok Kelet-Ázsiában. A legfontosabb keletázsiai kikötő: Wladiwostok ugyan körülbelül Flórenc szélességi fokán fekszik, mégis három és fél hónapon át jègtorlaszok zárják el. Nikolajevszket még hosszabb időre.

Mindezek olyan tények, amelyek eléggé mutatják, milyen kellemetlen helyzetben van Oroszország. Tartós háborut Oroszország nem viselhet.

*) Az „Oesterreichische Morgenzeitung“ 1915 február 1.-i vezércikke.

HADI HIREK.

A Kárpátokban.

Bécsből jelentik hivatalosan február 6-iki kelettel: A Kárpátokban az oroszok helyenkint naponta megismételték támadásaikat, amelyek azonban összetörtek tüzérségünk tüzében s az ellenség részéről igen nagy veszteséggel jártak.

Az Erdős-Kárpátokban támadásaink eredményesen haladnak előre s a kárpáti küzdelmekben ejtett orosz hadifoglyok száma további 4000-rel gyarapodott.

Az orosz hadszintér.

Bécsből jelentik február 6-iki kelettel: Lengyelországban és Nyugat-Galiciában a helyzet változatlan.

Bukovinában Izvor, Moldova és Breara helységeket csapataink elfoglalták s további 4000 orosz hadifoglyot ejtettek.

Berlinből jelentik február 5-iki kelettel: A keletporosz határon Njementől délre az oroszok ismételt támadásait visszavetettük; ugyancsak meghiusultak az oroszok heves támadásai a Bolimowtól keletre nemrégiben elfoglalt állásaink ellen. Itt február 1. óta 26 tiszten kivül 6000 hadifogoly jutott kezeink közé.

A francia hadszintér.

Nauenből jelentik február 6-iki kelettel: A nagy főhadiszállásról vett értesülések szerint az egész vonalon csak tüzérségi harcok folytak. Perthestől északnyugatra a franciák összefügg stelen támadása semmi eredményt sem mutathat fel.

Kalundborgból jelentik február 6-iki kelettel: A „Diana“ nevü norvég hajó kapitánya, aki most tért vissza Dünkirchenből, azt beszéli, hogy ott nagy idegesség uralkodik.

Tizenkét nap alatt öt izben bombázták a várost német repülők. Boulogne teljesen angol uralom alatt áll. A város nem egyéb, mint egy nagy kórház. Január közepe óta nagy angol csapatszállitmányok érkeznek.

Tengerhajózás.

Bècsből jelentik február 5-iki kelettel: Az angol tengernagyi hivatal megtiltotta, hogy bármely hajó elhagyhassa a kikötőket torpedóhajó kisérete nélkül.

Párisból jelentik február 5-iki kelettel: Tizenkét francia és angol kereskedelmi hajó hollétéről nem tudnak. Azt hiszik, hogy elpusztultak.

Londonból jelentik február 5-iki kelettel: A tengeri kereskedelem biztositási dijai a

háboru folyamán 2 shilling 6 penceről (3 kor.) egy fontra (24 kor.) emelkedtek.

Krisztiániából jelentik február 6-iki kelettel: Az itteni hajóstársaság arról értesül, hogy a „Thrácia“ nevü angol gözös a Fehér tengerben elvesztette a csavarkerekét, s a habok játékává lett.

A „Thrácia“ a Kunardline hajója s rakománya 18 millió korona èrtéket képvisel.

Londonból jelentik február 6-iki kelettel: Az „Associated Press“ értesülése szerint Anglia részére Canadában husz tengeralattjáró épül, s ezek között tiznek mèg ösz elött készen kell lenni.

Románia.

A bukaresti „Adverul“ cimü ujság közlése szerint Nèmetország azt kivánja Bulgáriától, hogy szerzödéses kötelezettségének tegyen eleget és támadja meg Romániát az esetben, ha Románia ellenségeskedést kezdene Ausztria és Magyarországgal szemben. A lap közlése szerint Bulgária ezt a figyelmeztetést elutasitotta.

Berlinböl jelentik hivatalosan, hogy az Adverul közlésének minden betüje üres képzelödés.

Anglia hadiköltségei.

A „Baseler Nachrichten“ szerint Anglia hadiköltsége egy hét alatt 15·3 millió fontot = 360 millió koronát tesz ki. Anglia hadiköltsége január közepéig összesen 207 millió font sterling = 5 milliárd korona.

Érdekes levél.

A müncheni „Post“ a cár rokonságához tartozó egyik orosz hercegnö levelét közli, amely általános feltünést kelt. Az elökelö levèliró az oroszok rendkivüli veszteségéröl panaszkodik, s azt állitja, hogy már november végén az ö körükben az oroszok veszteségèt halottakban 700.000-re, sebesültekben és hadifoglyokban 1.300.000-re becsülték.

Elökelö körökben nagy szerencsètlenségnek tekintik, hogy Oroszország részt vesz a háboruban. A veszteség tisztekben is óriási. A pétervári társadalom minden rétegèben mély gyász és kedvetlenség uralkodik.

Az oroszok przemysli kudarcának oka.

A „Temps“ egyik cikke a hadihelyzettel foglalkozva Przemysiröl is megemlékezik. A szerzö azon véleményének ad kifejezést, hogy a vár körülzárása azért tart hosszabb ideig, mint gondolták, mert az oroszoknak nincsen olyan ostromló tüzérsége, amilyen modern erödök ellen sikerrel müködhetnék.

Vélemény rólunk.

Egyik berlini lap a mi gazdasági helyzetünkkel foglalkozva, kiemeli Ausztria és Magyarország bámulatos gazdasági ellenálló képességét. Katonai vonatkozásban azt irja, hogy Ausztria és Magyarország összetartásán megtörik minden igyekezet, amely a nemzetiségeket árulásra akarja csábitani.

Értesités.

A február 1-jén érkezett repülönk által hozott honvéd Rendeleti Közlönyök f. hó 10.-töl betekinthetök a honvédhadosztály-parancsnokság eligazitó szobájában a mindenkori ügyeletes tisztnél.

Otthon...

Mély csönd borul rá a tájra,
Még a szél is elül,
Csak az elöörs mozog a
Tábor széle felül.

Minden alszik, minden nyugszik
Elpihent a tábor,
Ki nappal hadverö hös vagy:
Most aludni vágyol.

Csonttá fagyott föld-ágyadra
Alig esik tested:
Morpheusnak sebes szárnyán
Hazarepül lelked.

S mig tested a kemény ágyon
Holt-fáradttá pihen,
Lelked boldogan kèjeleg:
Álmod haza viszen.

Lepedöd hideg jègréteg,
Takaród a mennybolt,
De azért mégis boldog vagy,
Mert lelked otthon volt!

S elfelejtesz minden kínt ès
Minden fáradtságot,
Mert — habár csak álomban is,
Családodat látod!

Látod a szép gyermekeket,
Látod feleséged,
Hallod öket imádkozni
S tudod: hogy te érted!

S mig az idö, a kegyetlen
„Ébresztö“-re fordul,
Szemedböl a boldogságtól
És hidegtöl, fáradtságtól:
A köny is kicsordul!

Róna Arthur.

A most sorozott népfelkelök behivása.

Január 16.-án vonultak be fegyveres szolgálatra azok a 24—27 éves népfelkelök, akik 1914 november és december hónapokban a sorozások folyamán alkalmasaknak találtattak.

Most a népfelkelés elsö osztályának még hátralevö évfolyamai, vagyis a 28—36 évesek hivattak be. A bevonulás két határidöben történik, s megkülönböztetendök az osztrák és a magyar állampolgárok.

Az osztrákok elöbb vonulnak be, és pedig a három fiatalabb korosztály (28—30 évesek) február 1.-jén, a hat idösebb korosztály (31—36 èvesek) február 15-én.

A magyarok 14 nappal késöbb vonulnak be. A nègy fiatalabb korosztály (28—31 évesek) február 15.-én, az öt idösebb korosztály (32—36 évesek) március 1.-jén.

A bosznia-hercegovinai tartományi illetöséggel biró 28—36 èves népfelkelök az osztrákokra megállapitott idöpontban vonulnak be.

Labdarugó bajtársaimhoz!

Felkèrem a várban tartózkodó aktiv footballistákat, hogy nevüket velem közölni sziveskedjenek. Célom egyelöre adatgyüjtès a magyar labdarugó-történelem számára, késöbb pedig, ha sikerül a magasabb parancsnokságok engedélyét erre vonatkozólag megnyerni, néhány match rendezése. Fel tehát fiuk, álljunk össze és alakitsuk meg a M. L. Sz. przemysli kerületét, mutassuk meg a muszkáknak, hogy a hat havi harc csak egy kis epizód volt eddigi küzdelmeinkben és mi friss erövel, mindig jókedvvel és ked llyel megyünk elöre. Bárdos Ignác, a gyulai honvéd gyalogezred tart. hadnagya, a Szegedi Athletikai Klub volt titkára.

Turi Borcsa.

Hideg esti ködben tábor tüzek égnek,
Mégis hangzik dala a magyar legènynek,
Dala szól szomorun, gyászos elmulásról,
Otthon maradt csalfa, hütlen babájáról,
Szép Turi Borcsáról.

„Ha majd kivisznek a csendes temetöbe,
Kerüljenek velem arra elmenöbe.
Atal ne menjenek ám a tulsó sorra,
Ott lakik a hütlen Turi Balog Borcsa,
Ne vigyenek arra.“

Igy dalolt a honvéd. Falujába pedig
Pecsétes levèl ment. Sorra nézegetik.
Katonánk is bent van a halott-listában
Ki sem kisérhették otthon falujában,
Utolsó utjában.

Mindenszentek napján a nagy keresztfánál,
Száz koszoru diszlik viasz gyertya lángnál.
De a legszebb köztük az az öszi rózsa,
Azt kötötte sirva az a szegény hütlen
Turi Balog Borcsa.

Duzs Sámuel,
vártüzér.

TUDAKOZÓDÁS.

Kérem Pratskó Lipót tüzér szakaszvezetöt, hogy cimét a Tábori Ujságban velem közölje. Lohner Pál kpl., Fest. A. B. 2/6. R. 5. Fk. Pikulice.

Keresem Joó Lajos 5. honvéd gyalogezredbeli honvéd testvéremet. Adj életjelt magadról, vagy bajtársa, ki hollétét tudja, sziveskedjék velem tudatni. Joó Sándor t. tizedes, Festungspital No. 6. Moliskóulicza 10.

Meteorologiai jelentés.

Február 6.

Február 5-iki megállapitás.
Hömérséklet: Min. — 9·5 C⁰. Max – 3 C⁰
Viszonylagos nedvesség: 87—98⁰/₀.
Szélerösség: 2—3 mp. Irány: Kelet, èszakkelet.
Barometerállás: 752—755 mm.
Felhözet: Teljes.
Prognózis február 7-re: Borus, dèlkeleti szelek, hideg, idönkint csapadék.